

Pris: 25 kr.

Nr. 10 • december 1998 • 45. årgang

PAN

bladet

for bøsser og lesbiske

Queer-teori
Hvad er queer-øjeblikke?

Vi er alle mennesker
James Green om transmennesker

Frokost hos redaktøren
Interview med afgående redaktør Inge-Lise Paulsen

PAN-bladet for bøsser og lesbiske **dengang**

Sammensat og kommenteret af
Steffen Møllenberg/PAN

I 1958 fandtes der en jysk læge, som troede Jylland var fri for homoseksuelle, i 1973 kæmpede man allerede for det registrerede partnerskab og i 1988 så man med bekymring på en ny, diskriminerende lov i Margaret Thatchers Storbritannien.

1958

Fra rubrikken „Spejlet“ i Pan bringes her endnu engang to små referater af og kommentarer til, hvad datidens aviser skrev om os. Dr. Martensen-Larsens teorier går bl.a. ud på, at de „sundeste“ familier er dem, hvor der er balance mellem kønnene:

Naiv jyde

I „Jyllands-Posten“ den 8. februar findes en artikel om „storbyens færrer“. Endr. C. skriver her om homofili og citerer en hel del af læge Jarl Wagner Smitts forufterlige betragtninger. Men så skriver dr. C.: „Jeg blev selv lidt overrasket over at se, hvor rolig han tager det, men som sagt, jeg har ingen personlig erfaring. I al den tid, jeg har praktiseret, har jeg ikke haft en eneste patient, der er kommet til mig med problemer i den retning. Gudskelov vi bor i Jylland“. - Tænk, han er åbenbart så naiv, at han tror, at Jylland er fri for homofili. Sligt hører kun storbyen til (!).

Årsagen til homofili

Mange forskere søger at komme til klarhed over årsagen til homofili, og det har vi kun grund til at være taknemmelige for, selv om meningerne er meget delte. Det bevirker dog i hvert fald, at man er blevet klar over, at det er noget, de pågældende mennesker ikke selv er herre over. For ikke særlig mange år siden troede man jo, at det simpelthen var en følge af dårlig moral.

Offentligheden begynder at blive lidt klogere, bl.a. takket være den homofile presses oplysningsvirksomhed. Også mange læger gør et godt arbejde, selv om vi ikke altid kan akceptere deres teorier. En af dem er dr. O. Martensen-Larsen, som skrev en kronik i „Socialdemokraten“, den 25. maj. Hans teorier, som tidligere er omtalt i „Pan“, blev også fremført i hans foredrag på den internationale homofile kongres i Bruxelles i pinsen.

1973

Tanker om registreret partnerskab var langt fremme i 1973, hvilket følgende leder i PAN-bladet, skrevet af Forbundet af 1948's formand Per Kleis, viser. Loven om registreret partnerskab trådte først i kraft 16 år senere og forbedringer på arveområdet nogle få år før. Emnet er også behandlet i PAN-bladets juni-nummer. Den nævnte definition af partnerskab ifølge Forbundet af 1948 i 1973 er to personer, uanset køn, som ønsker varigt samliv. Disse skal kunne opnå alle retsvirkninger, som ægteskabet giver, og kirkevielse bør ikke i sig selv have retsvirkning.

Nej til flere lapperier.

Da homofile par i 1970 opnåede boligligeligstilling med ægtepar, anså Forbundet dette resultat af sine bestræbelser for et stort fremskridt. Og da ikke-ægteviiede heteroseksuelle par yderligere opnåede samme ret, havde de homofiles landsforening gjort en god samfundsgerning. I denne ånd har Forbundet sidenhen forsøgt at få arvelovgivning ændret, således at den længstlevende af et samboende par ved den enes død ikke skal kastes fra hus og hjem. Det er blevet afvist ved flere lejligheder, senest i foråret 1972, da arveafgiftssatserne var på dagsordenen. Afvisningen skete med henvisning til den siddende ægteskabskommission, der endnu ikke havde afsluttet sit arbejde.

Det må derfor undre, at flere politikere er begyndt at tale om problemløsning via arvelovgivning i stedet for samlivsstatus. Nu gik vi lige og troede, at det var den vej, vi skulle.

Hensigten er naturligvis, at de homofile skal spises af med et lapperi. Nye legaliserede samlivsformer skal for enhver pris undgås. De kræfter, der bekæmper enhver ændring af

det bestående, har indset, at kravet om en løsning på ikke gifte pars juridiske problemer nu er så stærkt, at noget må ske. I stedet for at bøje sig, tilbyder man nu det samme, som man afslog for et år siden, og som det oprindelige ægteskabsudvalg fra 1968 heller ikke havde meget forståelse for, ved mødet med de homofile.

Der er flertal i folketinget for en løsning af homofile pars juridiske problemer. Dette flertal skal ikke bruges til flere lapperier i diverse love. Det skal bruges til at lovfæste „partnerskab“, der er nærmere beskrevet andetsteds i dette blad. Forbundets forslag til „Lov om partnerskab“ består af få sætninger, der skærer igennem al forskelsbehandling af homofile par.

1988

Under Margaret Thatchers konservative regering blev situationen for lesbiske og bøsser i Storbritannien forværret på nogle områder. Da „Section 28“ blev vedtaget, følte vi os berørt af det også i Danmark, hvor der ivoirigt skete store fremskridt, bl.a. fordi partnerskabsloven var undervejs. Section 28 er stadig gældende i Storbritannien. LBL's landsformand Bruno Pedersen skrev i sin leder i PAN-bladets decembernummer:

Sort kurs

Section 28 er den engelske lov, der forbyder lokale myndigheder at støtte positiv omtale af homoseksualitet og offentliggørelse af materiale, som indeholder positiv information om bøsser og lesbiske.

Loven medfører også, at homoseksualitet ikke mere må fremstilles som en positiv og acceptabel livsform i undervisningen på engelske skoler.

Både før og efter lovens vedtagelse har den afstedkommet protester fra såvel engelske som udenlandske homoseksuelle organisationer. Det største initiativ er taget af en gruppe bøsser og lesbiske fra Holland, som siden midten af oktober har rejst rundt i 11 europæiske lande for at gøre opmærksom på de nye horrible tilstande i England. Gruppen „European tour against section 28“, der rejser rundt i bus, besøgte Århus den 9. og København den 19.

november under stor opmærksomhed og opbakning.

Section 28 blev vedtaget af det engelske parlament i maj 1988 - nøjagtig 1 år efter at det danske folketing vedtog antidiskriminationsloven. Gennemført efter mange års arbejde i Landsforeningen for bøsser og lesbiske.

Den britiske parlamentsbeslutning bør få alle danske bøsser og lesbiske op på dupperne, men bør også vise os, at det er vigtigt at have en slagkraftig organisation, som kan og vil slå ned dér, hvor diskriminationen lur. Dette gælder såvel bøsse/lesbiske spørgsmål - men også der, hvor diskriminationen rammer mennesker med HIV eller AIDS.

Danmark er dejlig, men også her ser vi diskriminationen. Der er grupper i Danmark, der gerne blæser liv i gamle fordomme. Vi så det i Åbybro i Nordjylland, hvor skolenævnet besluttede, at man så absolut ikke ville have besøg af bøsser og lesbiske i et undervisningsforløb.

Endnu et eksempel på oplagt diskrimination er set i Kolding, hvor indtil flere bolig-udlejere nægter at udleje lokaler til Landsforeningens Sydjyllandsafdeling. Lokalerne, man har „lagt billet ind på“, skulle bl.a. have været brugt til AIDS-information - et formål, som Vejle amt har støttet med en konkret bevilling.

Der er flere eksempler end disse - og de er slemme nok. Men stadig set i sammenligning med Section 28 eksempler på diskrimination i det små. Men den er der - og vi skal gribe ind, når - og hver gang det sker. Hertil har vi Landsforeningen for bøsser og lesbiske. Brug os - og støt op om os, også når der skal betales medlemskontingent! Julen står for døren. Brug lejligheden: forer dig selv en samvittighedsfuld julegave: køb dig et medlemskab af Landsforeningen. Og glæd endvidere dine venner med ét. Kun på den måde kan vi dæmpe op for reaktionerne og fordommene.

GOD JUL!

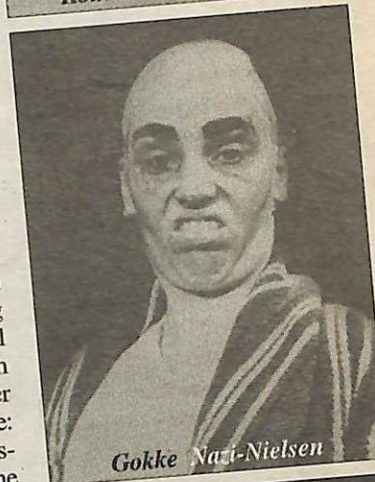
Hvid Jul i Hyklerød. Teatergruppen Natholdet havde sammen med Buddha og Bagbordsindianerne premiere på deres højreorienterede julekomedie. Stykket var skrevet af Bent Jacobsen og Sven Omann og blev opført i Københavneren. Her er et udpluk af personerne. Fotos: Arkivfoto.

Massagepigen Tania

Komtasse Hyklenborg

Gokke Nari-Nielsen

Kokkepigen Babette

Holland

Statistikken for det første halve års registrerede partnerskaber i Holland viser, at når størrelsen af landets befolkning tages i betragtning, har der været præcis så mange par registreret som i det første halve år, loven var i kraft i Danmark.

Der har været registreret 769 lesbiske par og 1045 bøssepar fra loven trådte i kraft midt i januar i år. Dertil kommer 841 heteroseksuelle par, som kommer ind under samme lov. Loven om registreret partnerskab i Danmark trådte i kraft 1. oktober 1989.

Euro-Letter

USA

Further Tales of the City, fortsættelsen til TV-serien *Tales of the City* („Fri i 70'erne“), er færdigproduceret og fås bl.a. på video i England.

Første del af serien blev vist på dansk TV 2 sent om aftenen for et par år siden. Hvorvidt fortsættelsen også vil blive vist, vides endnu ikke.

Anden del af serien er optaget delvis med samme skuespillere som første del, og Armistead Maupin står selv for manuskriptet. Serien finder sted i San Francisco i 70'erne og 80'erne, og adskillige af hovedpersonerne er bøsser eller lesbiske.

sm/PAN

Sydafrika

Homoseksuelle forhold mellem mænd er nu endelig lovlige i hele Sydafrika, efter at højesteret den 9. oktober erklærede resterende love mod homoseksuelle ugyldige. Allerede tidligere på året blev love mod homoseksualitet erklæret forfatningsstridige, idet den ny grundlov fra 1994 efter apartheidstyrets sammenbrud som den første i verden indeholder et forbud mod diskrimination på grundlag af seksuel orientering.

Bøsser, som siden 1994 er blevet dømt pga. seksuelle forhold, kan søge erstatning samt få fjernet dommene fra straffeattesten. Lesbisk sex har ikke været forbudt.

I nogle delstater er anti-homolovene forlængst afskaffet, men nogle steder har de indtil 9. oktober stadig været i kraft på trods af forbudet mod diskrimination mod selvsamme bøsser.

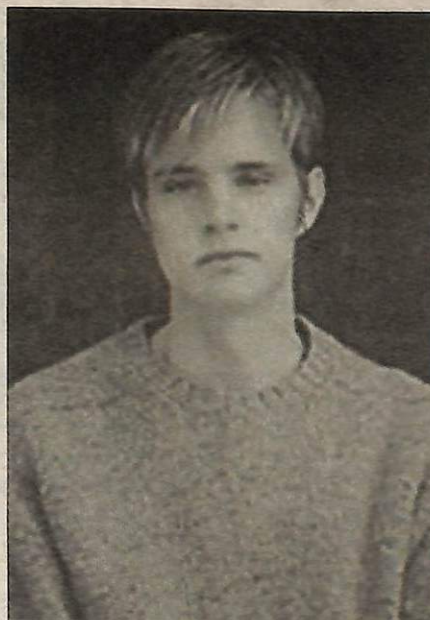
sm/PAN

Storbritannien

Britiske medier har indledt en sand heksejagt på bøsser i premierminister Tony Blairs New Labour-regering efter skandalen med ministeren for Wales, Ron Davies, som måtte træde tilbage. Den 8. november måtte landbrugsminister Nick Brown indrømme, at han er homoseksuel, fordi en tidligere samlever forsøgte at sælge ministerens historie til en søndagsavis. Brown er ked af det, men afviser, at han - som påstået - har betalt for sex. Blair har udtrykt sin uforbeholdne støtte til Nick Brown, og det samme har dennes valgkreds. Samtidig morer BBC-reportere sig med at overtræde ledelsens påbud om ikke at omtale handels- og industriminister Peter Mandelsons seksualitet.

Politiken

Matthew Shephard,
tortureret og myrdet
som 21-årig, p.gr.a.
sin seksualitet
Foto: fra internet.

USA

Det var ikke alle, som var rystede over det grusomme mord på Matthew Shephard i Laramie, Wyoming. (Se artiklen side 3.)

I Colorado State Universitys Homecoming Parade, der blev afholdt i Fort Collins samtidigt med, at Matthew lå for døden på hospitalet i samme by, indgik der en vogn med et fugleskræmsel hvorpå der var skrevet „jeg er bøsse“ henover ansigtet og „up my ass“ på ryggen.

Parade-tilskuerne var chokerede over det smagløse indslag, der var sponsoreret af universitetets Pi Kappa Alpha-broderskab og Alpha Chi Omega-forening af kvindelige studenter, da cyklisten, der havde fundet Shephard først troede, han var et fugleskræmsel.

Skandalen kom i aviser over hele landet, og først blev de syv studenter, der kørte med fugleskræmslet, smidt ud af broderskabet, og derefter valgte broderskabet at opløse sig selv. Men universitetets ledelse besluttede at bortvise både Pi Kappa Alpha og Alpha Chi Omega-medlemmerne for et år, hvorefter de vil kunne vende tilbage til universitetet, forudsat at de er indstillede på at udføre samfundstjeneste.

Samtidigt undersøgte politiet i Fort Collins to emails, der hyldede mordet på Shephard og håbede på flere mord, som var sendt til lokale homo-organisationer.

Af positive nyheder kan det rapporteres, at de 15.000 tilskuere til en fodboldkamp i Fort Collins holdt tyve sekunders komplet stilhed for at mindes Shephard, og Wyoming-spillerne bar anti-vold og freds-mærkater på deres hjelme, hvilket de agter at gøre resten af sæsonen.

Mcta/PAN

Puerto Rico

USA's distriktsret for Puerto Rico (Puerto Rico er en Caribisk ø, som tilhører USA) har underkendt en forordning, som forbød ansatte i politiet at omgås „prostituerede, homoseksuelle og andre med tvivlsomt omdømme“.

Ifølge dommeren tjente forbudet ikke statens interesse og var desuden i modstrid med USA's grundlov.

Sagen blev anlagt, efter at politiet generede deltagere i et arrangement for homoseksuelle politifolk i hovedstaden San Juan i 1995.

Rex Wockner

Malaysia

Tidligere viceministerpræsident Anwar Ibrahim, som blev afsat den 2. september, erklærede sig uskyldig i anklager om bl.a. homoseksualitet, da han den 29. september blev fremsat i retten. Homoseksuelle forhold er forbudt i Malaysia for såvel mænd som kvinder.

Anklagerne lyder bl.a. på forhold til sin adopterede bror og til ham, som skrev taler for ham som minister. Begge er blevet idømt seks måneders fængsel for „usømmelighed“.

Anwar Ibrahim påstår, at premierminister Mahathir Mohamad har fremstillet falske beviser mod ham. Han kunne i retten endvidere fremvise mærker efter meget hårdhændet behandling fra politiets side.

Trods beskyldningerne har Ibrahim fortsat mange tilhængere, og der har gentagne gange, bl.a. midt i november, været omfattende demonstrationer for hans frigivelse og for at få Mahathir Mohamad til at træde tilbage. Samtidig er der imidlertid startet en anti-homoseksuel gruppe, som støtter præsidenten. Gruppen ønsker lukning af alle barer mv. for homoseksuelle samt strenge straffe for homoseksualitet.

sm/PAN

USA

En undersøgelse af de meget læste blade „Time“ og „Newsweek“'s indflydelse på befolkningens holdning til bøsser og lesbiske siden 1940'erne er blevet udført af Lisa Bennett på the Kennedy School of Government og offentliggjort i rapporten „The Perception of Prejudice in Reporting on Gays and Lesbians“.

Ifølge Bennett har journalister potentialet til at udøve endda meget stor indflydelse på den offentlige holdning til lesbiske og bøsser. Undersøgelsen viser bl.a., at 60 % af artiklerne i 40'erne og 50'erne beskrev homoseksuelle som en direkte trussel mod styrken i USA's militær, mod regeringen og mod menige amerikaneres sikkerhed.

Selv i senere årtier, bl.a. i forbindelse med aids-epidemiens udbrud først i 80'erne, har behandlingen af homoseksuelle været under al kritik, først og fremmest fordi en gruppe meget promiskuøse bøsser er blevet gjort repræsentative for hele det bøsse-lesbiske miljø.

Påvirkningen sker begge veje, idet journalister påvirkes af den almindelige holdning, og ifølge rapporten vil bøsser og lesbiske først få en fair behandling, når journalister insisterer på dokumentation og endvidere lader homoseksuelle udtale sig, før evt. beskyldninger fremsættes.

sm/PAN

Estland

Estlands Lesbiske Sammenslutnings tidligere forkvinde Lillian Kotter er blevet idømt en bøde på 15.000 estiske kroner (godt 7000 danske) for at undlade at indberette foreningens regnskab og betale skat for den, fremgår det af avisen *Eesti Päevaleht*.

Kotter blev tidligere afsat, da man fandt ud af, at der ingen dokumentation fandtes for

foreningens aktiviteter. Kotter, som synes at være den eneste åbne lesbiske i Estland, er beskyldt for at sætte gruppens indtægter ind på sin egen bankkonto uden at holde regnskab over, hvordan udenlandske donationer og indtægter fra lokale arrangementer blev anvendt.

Kotter afviser anklagerne og sender en del af beskyldningerne videre mod andre gruppemedlemmer.

Rex Wockner

Norge

En undersøgelse med deltagelse af 10.000 hetero-, homo- og biseksuelle mænd, som lod sig hiv-teste i 1996 og 1997, viser, at især unge og uuddannede homo- og biseksuelle praktiserer ubeskyttet analsex.

85 % af de heteroseksuelle mænd havde dyrket sex uden kondom inden for de sidste få måneder, mens 48 % af de bi- og homoseksuelle havde haft ubeskyttet analsex inden for de sidste to år, heraf 30 % blandt dem med universitetsuddannelse og 56 % hos dem uden. Dem, som af og til praktiserede ubeskyttet analsex var i gennemsnit 5 år yngre end dem, som ikke gjorde.

75 % af de mænd, som levede i parforhold havde ubeskyttet sex, og af dem i parforhold sagde endvidere 47 %, at de sidste gang, de havde sex, ikke gjorde det med deres partner.

5,3 % af de heteroseksuelle havde haft købt sig til sex, mens dette kun gjaldt for 2,4 % af de homo- og biseksuelle. Omvendt havde 1,3 % af de homo- og biseksuelle solgt sex, mens kun 0,3 % af de heteroseksuelle havde gjort det.

Hvor repræsentative tallene er for norske mænd som helhed er svært at sige, idet dem, som lader sig hiv-teste, måske er mere seksuelt udadvendte end gennemsnittet.

sm/PAN

FN

FN's menneskerettighedskommissær og tidligere irsk præsident Mary Robinson mødtes den 8. oktober i Geneve med repræsentanter for ILGA. Under mødet, som er det første af sin art, blev udviklingen i homoseksuelles rettigheder, set ud fra et menneskerettigheds perspektiv, diskuteret. Mary Robinson ILGA om materiale til uddannelse af FN-ansatte i bøsse-lesbiske problemstillinger. Endvidere er ILGA blevet bedt om at udarbejde en rapport om undertrykkelse af lesbiske og bøsser verden over, som skal hjælpe til at få udnævnt en FN-person for bøsse-lesbiske anliggender.

Endnu et møde er planlagt i begyndelsen af 1999.

sm/PAN

Kina

Kinesiske psykiaters diagnosehåndbog er under revision, og derfor vil de amerikanske psykiaters sammenslutning sende et brev til deres kinesiske kolleger, hvori de foreslår at stryge homoseksualitet fra listen over sygdomme.

Et lignende brev til de japanske psykiatere i 1994 resulterede i, at japanske homoseksuelle ikke længere betragtes som syge.

WHO (World Health Organisation) har allerede for længe siden accepteret, at homoseksuelle ikke er syge, men en del lande har ikke fulgt WHO, herunder Indien, Polen, Brasilien og Kina.

En gruppe amerikanske forskere og aktivister har startet en internetservice, som skal informere kinesiske homoseksuelle om den forskning om homo- og biseksualitet, som foregår i den vestlige verden. Den findes på www.csssm.org.

Gay Times